

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2023-034

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum	28 april 2023
Zaaknummer	Z/23/446563 /ADV/23/1156743
Onderwerp	Evaluatie toezicht- en handhavingsbeleid 2018 - 2022, jaarverslag handhaving 2022 en programma handhaving 2023
Portefeuillehouder	Lucien van Riswijk / Aad van Orden
Contactpersoon	Marleen Steintjes
E-mail	m.steintjes@zevenaar.nl
Telefoon	0316 – 595 424

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Het college heeft de wettelijke verplichting om jaarlijks het jaarverslag toezicht- en handhaving en het handhavingsuitvoeringsprogramma vast te stellen en de gemeenteraad hiervan in kennis te stellen. Daarnaast hebben wij het huidige toezicht- en handhavingsbeleid 2018 – 2022 geëvalueerd in aanloop naar nieuw VTH beleid 2024 – 2026. Via deze raadsinformatiebrieven informeert het college u daarover.

Kernboodschap

Het informeren van de gemeenteraad over het genomen collegebesluit.

Context

- Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
- Collegeprogramma
- Motie/amendement/toezegging
- Anders, namelijk informeren over een besluit van het college

Inhoudelijke boodschap

Op grond van de wet (artikel 7.3 en artikel 7.7 van het Besluit omgevingsrecht) heeft het college de verplichting om jaarlijks te rapporteren welke werkzaamheden op het gebied van toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving zijn uitgevoerd en welke activiteiten het jaar daarop worden uitgevoerd. Het college heeft, om aan deze verplichting te voldoen, het jaarverslag voor 2022 en het uitvoeringsprogramma voor 2023 vastgesteld. Daarnaast bestaat er vanuit de wet (artikel 7.3, derde lid, van het Besluit omgevingsrecht) de verplichting om u over de vaststelling van deze documenten hierover te informeren.

Ontwikkelingen

In de stukken worden de belangrijkste ontwikkelingen genoemd die het voorgaande- en komende jaren een rol spelen binnen het toezicht. De belangrijkste zijn daarbij de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Beide wetten zorgen ervoor dat de werkzaamheden van de toezichthouders wijzigt per 1 januari 2024. De voorbereiding op deze wijzigingen (zoals aanpassen van ICT systemen) vraagt de nodige inzet. Met de komst van deze nieuwe wetgeving wordt ook een nieuw beleidsplan voor vergunningverlening, toezicht en handhaving opgesteld en wordt er in 2023 ook al gewerkt met nieuwe software systemen (met de huidige Wabo-regelgeving).

Jaarverslag 2022

Naast de ontwikkelingen wordt beschreven welke werkzaamheden (aantal controles, opleggen van handhavingmiddelen et cetera) zijn uitgevoerd op het gebied van bouw- en woningtoezicht en openbare orde en veiligheid en bijzondere wetten. De inzet van de toezichthouders bouw en de boa's wordt hierbij dus apart verantwoord. Ook wordt beschreven welke projecten in 2022 hebben plaatsgevonden zoals een handhavingproject bij een camping (project Ariadne) of het project verkeersveiligheid bij basisscholen.

Het project Ariadne is een grootschalig samenwerkingsproject Openbaar Ministerie, de politie en de provincie Gelderland waarbij er controles worden uitgevoerd op en rondom recreatieparken om ondermijnende criminaliteiten zichtbaar te maken.

Het project verkeersveiligheid bij basisscholen is ontstaan naar aanleiding van diverse meldingen over verkeersonveilige situaties bij diverse basisscholen. Bij de basisscholen die zich hebben aangemeld voor het project hebben de boa's controles uitgevoerd tijdens de breng- en ophaaltijden. Uit de evaluatie van de gesprekken met de deelnemende basisscholen is gebleken dat de basisscholen erg positief zijn over dit project. Daarom is voor 2023 besloten om dit project wederom uit te voeren.

Uit de aanbeveling (hoofdstuk 6) is naar voren gekomen dat handhaving op het vlak van openbare orde en veiligheid en bijzondere wetten een professionaliseringsslag vraagt. Zichtbaarheid van de boa's op de straat wordt steeds belangrijker. Via de meerjarenbegroting 2023-2026 is inmiddels een structureel budget beschikbaar gesteld, waardoor inmiddels capaciteitsuitbreiding heeft plaatsgevonden.

Programma Handhaving 2023

In dit stuk wordt beschreven welke werkzaamheden in het jaar 2023 worden uitgevoerd op het vlak toezicht-en handhaving. Zoals hiervoor al beschreven, komen er op het gebied van het omgevingsrecht een aantal grote ontwikkelingen aan (hoofdstuk 3.1), zoals de komst van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en het daarop laten aansluiten van nieuwe software (programma RX.Mission). Dit systeem is vanaf april in gebruik genomen. Uitstel van invoering van de omgevingswet heeft geleid tot veel extra inzet op dit vlak.

Zowel het project Ariadne als het project verkeersveiligheid bij basisscholen krijgt in 2023 een vervolg.

Op het gebied van de openbare orde en veiligheid en bijzondere wetten (hoofdstuk 3.2) speelt het actualiseren van documenten ten behoeve van de Wet politiegegevens een belangrijke rol. Sinds 2019 vallen (persoons)gegevens, die boa's verwerken als opsporingsambtenaar, onder deze wetgeving. Met de uitbreiding van de boa-capaciteit is er daarmee meer zichtbaarheid op straat. Ook wordt de inzet van de jeugdboa onderzocht waarbij er nadrukkelijk samenwerking binnen de Liemers wordt gezocht. Hierbij wordt gekeken welk inzet wenselijk is naast de bestaande inzet van bijvoorbeeld politie en jongerenwerkers.

In 2023 willen we ook meerdere boa's gaan opleiden voor het toezicht houden op de Alcoholwet.

Evaluatie toezicht- en handhavingsbeleid 2018 – 2022

In hoofdstuk 3 is beschreven welke ontwikkelingen van invloed zijn geweest in de afgelopen vier jaar op de uitvoering van het toezicht- en handhavingsbeleid. De coronacrisis is in de jaren 2020 tot en met (begin) 2022 bepalend geweest voor de inzet van toezichthouders en de boa's. Een vergelijking over deze periode van de toezichtresultaten is op enkele vlakken daarom lastig. De inzet van de boa's op het vlak van de coronamaatregelen was niet voorzien.

Ondermijning speelt een steeds belangrijkere rol voor de dagelijkse werkzaamheden. Verder zijn de gevolgen van de klimaatverandering ook merkbaar binnen het taakveld van de toezichthouders bouw. In droge periode speelt verzakkingen van woningen (advisering, controle) een rol. Ondanks de droogte in afgelopen jaren nemen de meldingen op dit vlak af (van 174 stuks in het jaar 2018 naar 19 stuks in het jaar 2022).

In hoofdstuk 4 is nader ingegaan op de doelstellingen van ons beleid en is geëvalueerd of er aan deze doelstellingen is voldaan. Het inzetten op preventie (doelstelling 1) doen wij door meer actief informatie te verschaffen via onze website en onze sociale media kanalen. Het actief toezicht houden (doelstelling 2) heeft ook meer plaatsgevonden. Op het gebied van bouw en woningtoezicht zijn er meer illegale situaties geconstateerd, wat resulteerde in een toename van het aantal handhavingszaken. Het gebieds- en projectgerichte toezicht (doelstelling 3) is in deze periode beperkt gebleven. Toezichthouders bouw hebben ook ondersteuning geboden op het uitvoeren van de coronamaatregelen in deze periode. Het project Ariadne is gestart in 2022.

Het toetsen van de effectiviteit van ons beleid (doelstelling 4) is gedaan aan de hand van relevante casussen. Hierbij is getoetst of de bestaande wet- en regelgeving toereikend is. Hierbij kan gedacht worden bij het vaststellen van het paraplubestemmingsplan Wonen, waardoor handhavend opgetreden kan worden tegen de huisvesting van meerdere huishoudens (bijvoorbeeld arbeidsmigranten).

Van het data gedreven sturen (doelstelling 5) is nog onvoldoende gebruik gemaakt in verband met een tekort aan capaciteit. Via de meerjarenbegroting 2023-2026 is inmiddels een structureel budget beschikbaar gesteld om ook hierin gewenste stappen te gaan maken.

Er zijn veel werkzaamheden uitgevoerd en er is een begin gemaakt met het verder professionaliseren van toezicht en handhaving. Er is reeds ingestemd met de gewenste capaciteitsuitbreiding die inmiddels ook al is gerealiseerd (aanvang 2023). Een monitoring op de doelstelling van het huidige TH beleid blijkt lastig (te algemeen geformuleerd). De genoemde aanbevelingen worden meegenomen in het VTH-beleid 2024 – 2026.

Communicatie en vervolgproces

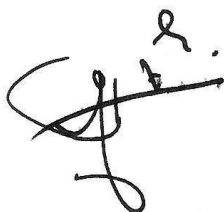
Communicatie naar buiten

De evaluatie van het toezicht- en handhavingsbeleid 2018 – 2022, het jaarverslag handhaving 2022 en handhavingsuitvoeringsprogramma 2023 wordt ter kennisgeving naar de provinciaal regisseur van de provincie Gelderland gestuurd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Bijlagen

1. INT/23/1159028 Evaluatie toezicht- en handhavingsbeleid 2018 – 2022
2. INT/23/1159029 Jaarverslag toezicht- en handhaving 2022
3. INT/23/1159030 Programma handhaving 2023

Evaluatie toezicht- en handhavingsbeleid

2018-2022

HANDHAVING

ZEVENAAR

1.1 Inleiding

Op 28 oktober 2018 is het Toezicht en Handhavingsbeleid 2018-2022 (hierna TH-beleid) vastgesteld. Met dit nieuwe beleidsplan is het handhavingsbeleid van de voormalige gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar geharmoniseerd. Het college heeft aangegeven dit beleid te willen evalueren. De vraag is of de doelstellingen konden worden bereikt met de gerealiseerde capaciteitsuitbreiding van 2,5 fte (1 fte toezichthouder bouw, 1 fte boa en 0,5 fte juridische ondersteuning).

Bij de totstandkoming van deze evaluatie is (evenals bij het beleidsplan) niet gekozen voor een participatietraject. Bij toezicht en handhaving gaat het over het bewaken of wet- en regelgeving worden nageleefd. We staan hier, omdat het gaat om vraagstukken van orde en veiligheid, in verticale verhouding tot onze inwoners, verenigingen en bedrijven.

1.2 Kader

Deze evaluatie heeft betrekking op twee thema's, namelijk omgevingsrecht openbare orde en veiligheid. Deze evaluatie ziet niet op het onderdeel milieu. Deze taken zijn ondergebracht bij de Omgevingsdienst Regio Arnhem (hierna: ODRA). Over de beleidscyclus met betrekking tot milieu wordt u afzonderlijk geïnformeerd.

1.3 Doel

In deze evaluatie wordt aan de hand van het vastgestelde handhavingsbeleid nagegaan, wat van de uitvoering en het beleid terecht is gekomen. Deze evaluatie is gewenst voor het actualiseren, bijstellen en aanscherpen van het nieuwe VTH beleid 2024-2026. Een actualisatie van het VTH-beleid (inclusief vergunningenbeleid) is gepland voor het einde van dit jaar. De consequentie door invoering van de Omgevingswet per 1 jan 2024 zullen hierin ook worden meegenomen.

1.4 Leeswijzer

In deze evaluatie wordt het handhavingsbeleid 2018-2022 geëvalueerd. In dit eerste hoofdstuk is de achtergrond, het kader en het doel van de evaluatie geschetst. In hoofdstuk 2 wordt de beleidscyclus toegelicht zoals die in het handhavingsbeleid staat beschreven. Vervolgens worden de ontwikkelingen die invloed gehad hebben op de handhaving beschreven (hoofdstuk 3). Daarna worden in hoofdstuk 4 per taakveld de activiteiten geëvalueerd. Tot slot worden in hoofdstuk 5 conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan voor het nieuwe beleid.

2. Beleidscyclus

In het Besluit omgevingsrecht (Bor) zijn ten aanzien van de uitvoering van de toezicht- en handhavingstaken op het gebied van het omgevingsrecht kwaliteitseisen gesteld. De kwaliteitseisen schrijven een programmatische, strategische en integraal afgestemde uitvoering van het toezicht voor.

Om dit te realiseren moet op systematische wijze uitvoering worden gegeven aan de toezichtstaken. Dit draagt bij aan de professionalisering en kwaliteit. Het beleid moet het mogelijk maken om op transparante wijze verantwoording af te leggen aan de gemeenteraad, de provincie en de samenleving.

De systematiek die hiervoor wordt gebruikt is de dubbele regelkring, ook wel bekend als de "BIG 8". De elementen uit de "BIG 8" zijn in de Wabo als kwaliteitseisen verplicht gesteld. De "BIG 8" is de basis voor de beleidscyclus die we met dit Toezicht- en handhavingbeleid doorlopen.

De beleidscyclus bestaat uit de volgende stappen:

Figuur 1 Big 8

Prioriteiten & doelen en strategie

Het college stelt dit toezicht- en handhavingbeleidsplan vast (grijze cirkel). Hierin worden de doelen en prioriteiten vastgelegd. Het Bor schrijft een doorlooptijd voor, van vier jaar, voor het toezicht- en handhavingbeleidsplan. Op 28 oktober 2018 is het Toezicht en Handhavingbeleid 2018-2022 (hierna TH-beleid) vastgesteld. Een actualisatie van het VTH-beleid (inclusief vergunningenbeleid) is gepland voor het eerste kwartaal van 2023.

Programma & organisatie, werkwijze en uitvoering

De doelstellingen en prioriteiten worden jaarlijks in een uitvoeringsprogramma uitgewerkt. De organisatie is zodanig ingericht dat een adequate en behoorlijke uitvoering van de taken gewaarborgd is. In het uitvoeringsprogramma dat volgt op dit beleidsplan, worden de activiteiten uitgewerkt. Ook hoe en wanneer deze worden uitgevoerd wordt daarin opgenomen.

Monitoring en evaluatie

Om te monitoren of de beleidsdoelstellingen en de geplande werkzaamheden worden gehaald, is het belangrijk dat de resultaten van onder andere uitgevoerde controles, behandelde klachten, opgelegde dwangsommen in beeld worden gebracht. Deze gegevens worden vastgelegd in de programma's SquitXO (zaaksysteem) en Fixi (ingekomen meldingen). Op basis van deze gegevens wordt geëvalueerd. De resultaten van de evaluatie worden in een jaarverslag verwerkt en zijn input voor het uitvoeringsprogramma van het daaropvolgende jaar.

3. Ontwikkelingen

Hieronder wordt ingegaan op de diverse ontwikkelingen die de afgelopen vier jaar van grote invloed zijn geweest op de handhaving en het handhavingsbeleid.

3.1 Coronacrisis

De coronacrisis is in de jaren 2020, 2021 en 2022 bepalend geweest voor de inzet van de toezichthouders en de boa's. Een vergelijking van de toezichtresultaten is op enkele vlakken daarom lastig. De inzet van de boa's op het vlak van de coronamaatregelen was niet voorzien. Hierbij waren er veel surveillances, vaak buiten reguliere werktijden. Tijdens de lockdowns is door de toezichthouders bouw minder gecontroleerd 'achter de voordeur'. Huisbezoeken hebben toen minder plaatsgevonden waardoor verbouwingen (zoals dakkapellen, aanbouwen, erkers etc.) vooral vanaf de buitenzijde zijn gecontroleerd.

3.2 Ondernijning

Ondernijning is een steeds belangrijker speerpunt. De kranten en nieuwsberichten staan er steeds vaker vol mee. Deze vorm van criminaliteit is groter en dichterbij dan men denkt en onze inwoners hebben daar last van. De laatste jaren zien we een verharding in Nederland en de effecten van ondernijnende criminaliteit worden in steeds extremere gevallen zichtbaar. Denk hierbij aan de steeds professionelere drugslabs die worden opgerold. Ook in Zevenaar worden de effecten steeds beter zichtbaar. Sinds het vaststellen van het Damoclesbeleid in 2018 zijn er in onze gemeente ruim twintig panden gesloten door de burgemeester. Daarnaast zien we ook in Zevenaar niet alleen maar 'eenvoudige' hennepkwekerijen, maar ook grotere drugslabs voor de productie van synthetische drugs. Sinds de afgelopen 3 jaar vindt er periodiek overleg plaats met team Openbare Orde en Veiligheid, politie en de ODRA. Tijdens deze overleggen worden de prioriteiten bepaald en naar aanleiding daarvan onaangekondigde controles uitgevoerd.

3.3 Klimaatverandering

De gevolgen door de klimaatverandering zijn ook merkbaar binnen het taakveld van de toezichthouders bouw. De klimaatverandering vergroot de kans op langdurige droogte, wat door het dalende grondwaterpeil kan leiden tot meldingen over verzakkingen van woningen. Ondanks de droogte in afgelopen jaren nemen de meldingen op dit vlak af (van 174 stuks in het jaar 2018 naar 19 stuks in het jaar 2022).

Daarnaast worden er meer airco's en warmtepompen geïnstalleerd. In de afgelopen jaren is er een sterke toename aan meldingen over geluidsoverlast van deze installaties.

4. Evaluatie

4.1 Inleiding

In het collegeprogramma 2018-2022 is aangegeven dat er een doortastend handhavingsbeleid zal worden gevoerd waarbij actief illegale situaties worden opgespoord en aangepakt.

Doortastend handhavingsbeleid was dan ook het uitgangspunt bij het vaststellen van het TH-beleid 2018-2022. Dit wijkt op onderstaande punten af ten opzichte van het eerdere TH-beleid:

- Actief toezicht door boa's en bouwinspecteurs (niet alleen naar aanleiding van klachten).
- Jaarlijks worden er enkele speerpunten opgepakt (hondenpoep, campings).
- Meer controles tijdens bouwprocessen.
- Actiever informeren van inwoners en bedrijven.

Om dit te realiseren is in 2018 extra formatie beschikbaar gesteld:

- 1 fte **boa** (totaal 3 fte)
- 1 fte **toezichthouder bouw** (totaal 4 fte)
- 0,5 fte **juridisch medewerker** (totaal 2 fte)

Deze formatie-uitbreiding is in het 3^e kwartaal van 2018 en 2^e kwartaal van 2019 gerealiseerd.

Onderstaande tabel geeft inzicht in aantallen van de periode 2018-2022.

	2018	2019	2020	2021	2022
Wabo bouw (aantallen)					
Controle van verleende vergunningen (incl. ambtelijke controle)	595	750	650	475	420
Controles naar aanleiding van handhavingszaken	204	445	335	290	283
Eigen constatering (illegale situaties)	32	77	23	40	38
Waarschuwingbrieven	40	72	55	30	28
Voor aankondigingen last onder dwangsom	32	60	50	55	60
Opgelegde lasten onder dwangsom (aantal)	10	20	15	18	30
Invorderingen (aantal)	0	5	2	2	3
Bezwaar en beroep naar aanleiding van last (aantal)	1	4	3	3	8
Beroep naar aanleiding van last (aantal)	2	1	1	2	5
Controle nav melding verzakkingen	174	113	22	0	19

	2018	2019	2020	2021	2022
Boa openbare ruimte (aantallen)					
Klachten (ingekomen)	570	799	1103	1243	1126
Boa proces verbaal (aantallen)					
* Parkeren (verkeersovertredingen)	16	27	101	275	539
* Fiscale bekeuringen (betaald parkeren)	-	-	-	2732	3653
Afval	5	11	7	22	12
Honden	0	2	3	2	0
Overig	4	1	7	4	8
Boa openbare ruimte					
Bestuursrechtelijk handhaving, vooraankondiging	15	10	10	8	6
Last onder dwangsom	5	2	2	1	5

* Sinds juli 2021 zijn de parkeerboa's in dienst getreden bij de gemeente Zevenaar en zijn zij onderdeel gaan uitmaken van afdeling VTH. Voor die periode werden zij ingehuurd en maakten zij deel uit van afdeling Bor. Sinds juli 2021 worden de aantallen van de parkeerboa's meegenomen in onze aantallen. Gezien de parkeerboa's zich met name alleen richten op het fiscaal parkeren en mulder feiten zijn het aantal verkeersboetes en fiscale boetes in bovenstaand tabel dus flink toegenomen.

4.2 Uitgangspunten

Voor de realisatie van onze doelstellingen is in het toezicht en handhavingsbeleid 2018 -2022 een aantal uitgangspunten opgenomen, namelijk:

1. Wij zetten in op preventie;
2. Wij houden actief toezicht;
3. Wij houden gebieds- en projectgericht toezicht;
4. Wij toetsen de effectiviteit van ons beleid;
5. Wij sturen datagedreven.

Hieronder wordt per uitgangspunt een nadere evaluatie gegeven.

1. Wij zetten in op preventie

'Het is beter dat vastgestelde regels bekend zijn en niet overtreden worden, dan dat er een handhavingstraject moet worden gestart. Om in te kunnen zetten op preventie is het van belang om inwoners meer wegwijs te maken in de bestaande wet- en regelgeving.'

Dit hebben wij gedaan door meer informatie te publiceren op de gemeentewebsite en berichten via sociale media (bijvoorbeeld over houtstook, aanvragen van vergunningen en stallen van fietsen in openbaar gebied). Op de gemeentewebsite staat bijvoorbeeld informatie over het raadplegen van onze verordeningen en het aanvragen van diverse vergunningen. Denk hierbij aan het aanvragen van een alcoholvergunning, omgevingsvergunning voor het bouwen en het aanvragen van een evenementenvergunning. Ook het frequent delen van actuele thema's via onze sociale kanalen zorgt ervoor dat inwoners meer bekend zijn met bestaande wet- en regelgeving.

2. Wij houden actief toezicht

'Wij willen de kwaliteit van de leefomgeving en de veiligheid van onze inwoners waarborgen. Dit kunnen wij niet realiseren door vast te houden aan een reactief toezichtbeleid, waarbij alleen wordt gereageerd naar aanleiding van klachten of handavingsverzoeken. Dit vraagt om een actief toezichtbeleid. Wij verhogen de intensiteit van onze toezichtstaken. Onze toezichthouders, Buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's), inspecteurs Wet Onroerend Zaakbelasting (WOZ-inspecteurs) en andere toezichthouders (o.a. politie en brandweer) zijn onze ogen en oren. Ook de medewerkers van de buitendienst hebben nadrukkelijk een signalerende rol. Zij zijn werkzaam en zichtbaar in de straten van onze gemeente. Onze toezichthouders houden actief toezicht, registreren overtredingen die zij constateren, delen hun bevindingen en zien erop toe dat dit ook leidt tot actief handhavend optreden.'

Vanuit het actieve toezicht zijn er meer illegale situaties geconstateerd, wat resulteerde in een toename van waarschuwingsbrieven, vooraankondigingen onder dwangsom en lasten onder dwangsom.

Vanuit de andere afdelingen binnen onze organisatie zijn er ook meer signalen binnengekomen over illegale situaties. Zo ontvangen we bijvoorbeeld van de medewerkers BAG en afdelingen belastingen en burgerzaken meer vragen over inwoners die op een bepaald adres staan ingeschreven of nieuw op te richten bouwwerken. Er wordt meer informatie gedeeld in de organisatie op dit vlak.

3. Wij houden gebieds- en projectgericht toezicht

'Wij zetten in op gebieds- en projectgericht toezicht, waardoor wij op een meer integrale wijze toezicht gaan uitoefenen. Met gebiedsgericht toezicht willen wij binnen een afgebakend fysiek gebied (bijvoorbeeld een straat, wijk, dorp) gericht toezicht houden.'

Na inventarisatie is gebleken dat we in deze periode minder gebieds- en projectgericht toezicht hebben gehouden dan gepland. Reden hiervoor zijn andere werkzaamheden geweest en nadere prioritering:

- Coronaperiode;
Tijdens de coronaperiode moest er meer afstand worden gehouden. Hierdoor hebben er in enkele periodes minder huisbezoeken plaatsgevonden en hebben toezichthouders bouw ondersteuning geboden bij controles met de boa's.
- Woningmarkt;
De woningmarkt is de afgelopen jaren aangetrokken. Dit heeft ertoe geleid dat er meer aanvraag omgevingsvergunningen zijn verleend voor de bouw van woningen. Dit heeft ertoe geleid dat er meer toezicht is uitgevoerd tijdens het bouwproces.
- Ondernijning;
Ondernijning speelt steeds meer een belangrijke rol. Bij het huidige beleid is hier minder rekening mee gehouden. Anticiperend hierop hebben wij de afgelopen 3 jaar extra inzet gepleegd op preventie, gebiedsgericht controles uitgevoerd. Vervolgens zijn bij deze controles overtredingen in het kader van bouwen, bestemmingsplan geconstateerd en hebben we hiertegen handhavend opgetreden.
- Verandering in klimaat;
Door de droogte zijn er vooral in de beginjaren veel verzakkingen gemeld waardoor we meer toezicht hebben gehouden en inwoners hebben geadviseerd / geïnformeerd.
- Wet open overheid;
Er wordt steeds meer een beroep gedaan op de Wet open overheid, waarbij documenten werden opgevraagd met betrekking tot handavingszaken. Bij de behandeling van de

verzoeken ligt de coördinatie bij de afdeling Juridische Zaken. Vanuit de vakafdelingen worden de documenten aangeleverd.

Door deze ontwikkelingen is de capaciteit van de toezichthouders en juridisch medewerkers anders ingezet. Dit heeft er wel toe geleid dat er meer samenwerking is tussen de diverse vakafdeling en met de brandweer, ODRA en politie.

4. Wij toetsen de effectiviteit van ons beleid

'Bij het houden van toezicht en bij handhavend optreden staan wij als gemeente in een verticale verhouding tot inwoners, verenigingen en ondernemers. Ons belang is hierbij primair toezicht te houden op naleving van wet- en regelgeving en handhavend op te treden bij overtredingen. Wij kunnen sancties opleggen om een bepaald gedrag af te dwingen. Wij acteren dan nadrukkelijk vanuit onze regulerende rol, waarbij wij verschillende belangen met elkaar moeten afwegen en in een gezagspositie verkeren.'

Naar aanleiding van casussen/meldingen wordt gekeken of de bestaande wet- en regelgeving voldoende toereikend is om handhavend te kunnen optreden. Bij een aantal gevallen bleek dit onvoldoende en is actie ondernomen. Hierbij kan gedacht worden bij het vaststellen van het paraplubestemmingsplan Wonen, waardoor handhavend opgetreden kan worden tegen de huisvesting van meerdere huishoudens (bijvoorbeeld arbeidsmigranten). Daarnaast de invoering van de exploitatievergunning in de Algemene plaatselijke verordening. Om zo beter de openbare orde, veiligheid en het woon- en leefklimaat te beschermen.

5. Wij sturen datagedreven

We hebben verschillende informatiesystemen in huis waarin wij data registreren. De meldingen openbare ruimte worden geregistreerd in het systeem Fixi. Dit systeem kent nog ontwikkelingen op het vlak van data-sturing (verbeteren inrichting en output).

De toezichthouders registreerde de controlezaken in Squit Xo tot 2021. In verband met de komst van de Omgevingswet is in 2021 het nieuw digitaal toezicht- handhavingstool (OpPad) alvast geïmplementeerd. Ook dit software-pakket was nog in ontwikkeling (in 2023 is er goede aansluiting met het nieuwe zaakstelsel RxMission). Datasturing op dit taakveld was in deze periode lastig te realiseren.

Van het data gedreven sturen is nog onvoldoende gebruik gemaakt ivm een tekort aan capaciteit. Via de meerjarenbegroting 2023-2027 is inmiddels een structureel budget beschikbaar gesteld om hierin gewenste stappen te gaan maken.

5. Aanbevelingen

5.1 Algemeen

Uit de evaluatie is naar voren gekomen dat er veel werkzaamheden zijn uitgevoerd en dat we stappen hebben gezet in het professionaliseren van toezicht en handhaving. We constateren ook dat we dat door diverse ontwikkelingen (o.a. coronacrisis, ondermijning, klimaatverandering) andere prioriteiten moesten worden gelegd (deze zijn overigens altijd verantwoord in de jaarlijkse uitvoeringsrapportages die zijn overlegd). Daarnaast worden er vanuit het Rijk steeds meer taken bij gemeenten neergelegd waarbij een rol voor toezicht & handhaving wordt gevraagd.

Bij de evaluatie van dit beleid is gebleken dat de doelstellingen te algemeen zijn geformuleerd waardoor het niet mogelijk is om de doelstellingen te kunnen monitoren. In het nieuwe VTH beleid zullen de doelstellingen meer SMART worden geformuleerd.

5.2 Taakveld omgevingsrecht

Op het vlak van toezicht en handhaving bouw gaat er inhoudelijk de komende jaren het nodige veranderen in verband met de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen op 1 januari 2024.

5.2.1 Omgevingswet

Onder de Omgevingswet wordt het toezicht en de handhaving binnen de fysieke leefomgeving nog belangrijker. Het is met deze wet mogelijk om initiatiefnemers meer ruimte te gaan geven (vereenvoudigde regelgeving) om plannen te ontwikkelen. Hoe ver deze verandering zal gaan, wordt duidelijk zodra het Omgevingsplan en de Omgevingsverordening zijn uitgewerkt. De ervaring leert wel, zodra er minder regels zijn, er meer toetsing achteraf nodig is. Inzet zal dus verschuiven van toezicht naar zorgplicht.

De verwachting is dat de terugloop in werk door de invoering van Wkb zal worden gecompenseerd door extra inzet voor de invoering van de Omgevingswet (er wordt meer actief toezicht verwacht). Voor het vaststellen van het Omgevingsplan zullen plangebieden in kaart moeten worden gebracht (inventarisatie van illegale bouw is daarmee wenselijk).

5.2.2 Wet kwaliteitsborging

In 2019 is door bureau Senze een WKB-scan uitgevoerd om de formatieve consequentie in beeld te hebben. Dit is uitgevoerd naar aanleiding van het aantal ingekomen Omgevingsvergunning in het jaar 2018. Uit deze scan is naar voren gekomen (mbt het onderdeel toezicht):

- Fase 1: Vermindering technisch toezicht met 0,23 fte in het jaar 2024.
- Fase 2: Vermindering technisch toezicht 0,18 fte in het jaar 2025 (bij succes fase 1).

5.3 Taakveld openbare orde en veiligheid en bijzondere wetten

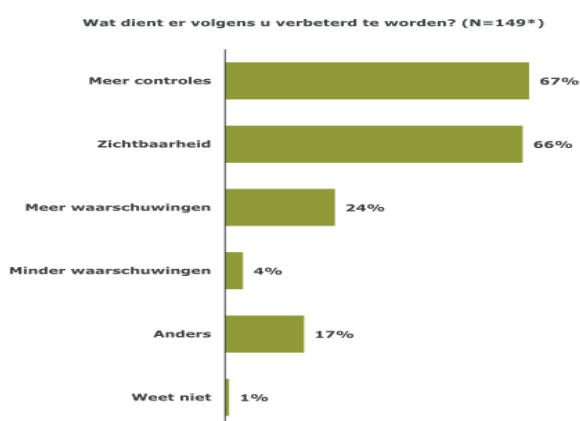
Tijdens de coronacrisis was het noodzakelijk dat er één juridisch medewerker vrijgemaakt was om de werkzaamheden van de boa's te coördineren. Tijdens de coronacrisis is er ook extra boa-capaciteit ingehuurd. Dit gaf de mogelijkheid om als koppel te acteren en regelmatig te surveilleren buiten reguliere tijden (vergroten zichtbaarheid). Dit was een groot verschil met de eerdere (vooral solistische) werkwijze. In juli 2021 zijn de parkeercontroleurs in dienst gekomen bij gemeente Zevenaar (afdeling VTH). De inzet op betaald parkeren/vergunninghouders wordt daarmee gecombineerd met de integrale inzet op de overige APV-kaders.

In 2019 heeft de gemeente Zevenaar deelgenomen aan een formatie-benchmark op het vlak van toezicht en handhaving van de boa's in Domein 1 (zie bijlages). In deze benchmark (2019) werd een nadere professionaliseringsslag geadviseerd. Op verschillende onderwerpen zijn inmiddels acties uitgezet en verbeterpunten doorgevoerd (teamvolwassenheid, ketensamenwerking, handhavingstrategie). Op de vlakken sturing en informatiesturing worden in 2023 stappen gezet door formatie-uitbreiding (meerjarenbegroting 2023-2027).

De straatcapaciteit van de boa was beperkt in vergelijking met andere gemeenten met vergelijkbare inwonersaantallen. De benchmark gaf ook een formatieadvies (bijlage formatiebenchmark). Voor het vergroten van de zichtbaarheid van de boa's in buurten en wijken en het verhogen van het veiligheidsgevoel is inmiddels capaciteitsuitbreiding vastgesteld en uitgevoerd. Vanaf 2023 zijn er twee boa's in dienst getreden. We beschikken nu over 5 integrale boa's en 2 parkeer-boa's.

Motie Hermans

In de afgelopen jaren zijn de Boa's binnen hun bevoegdheid meer taken gaan uitvoeren. De Tweede Kamer heeft daarom de motie Hermans c.s. aangenomen op 23 september 2021. Met deze motie is aan het kabinet de opdracht gegeven om de capaciteit van de Boa's te vergroten. Ten tijde van de corona crisis is ook gebleken dat de zichtbaarheid van de Boa's op straat belangrijks is. Dit blijkt ook uit het overzicht van de enquête ingevuld door het inwonerspanel op de vraag wat er verbeterd kan worden.

We zetten in op preventief outreachend jongerenwerk in Zevenaar. Het outreachend jongerenwerk houdt in dat de jongerenwerkers ondersteuning bieden binnen de leefwereld van de jongeren. In 2022 start een pilot jongerenwerk op straat. Dit wordt in 2023 geëvalueerd. Bij preventief beleid kijken we ook naar maatregelen om te voorkomen dat jongeren overlast veroorzaken. Voldoende speel- en sportvoorzieningen (bijvoorbeeld een Cruiff Court) en locaties voor het organiseren van activiteiten voor jongeren kunnen preventief werken en overlast elders beperken of voorkomen.

Voor de aanpak van overlast gevende en/of criminele jeugdgroepen werken we samen met betrokken partijen op basis van het in 2022 afgesproken convenant. Gezien de ontwikkeling van de problematiek met overlast veroorzaakt door jeugdigen in onze gemeente willen we, naast het outreachend jongerenwerk, de inzet van jeugdboa's onderzoeken. Een jeugdboa richt zich specifiek op jeugdigen en de daarbij horende overlast. De inzet van een jeugdboa gaat een stap verder dan het jongerenwerk en kan een repressief karakter aannemen. De jeugdboa kan handhavend optreden. In 2023 start een pilot met de inzet van jeugdboa's.

Belangrijk hierbij is dat we deze problematiek vanuit inhoud en bestuurlijk-ambtelijke inzet integraal benaderen vanuit beide prevalentie belangen: zorg voor onze jongeren en zorg voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid.

Jaarverslag toezicht en handhaving 2022

ZEVENAAR

1. **Inleiding**
2. **Jaarverslag**
3. **Monitoring en Rapportage**
4. **Ontwikkelingen**
 - 4.1 Omgevingswet
 - 4.2 Wet kwaliteitsborging voor bouwen
 - 4.3 Beleidsplan Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH)
 - 4.4 Implementatie RX-Mission
 - 4.5 Kantoorgebouwen moeten voldoen aan energielabel C
 - 4.6 Kwaliteitscriteria 2.2
 - 4.7 Werkzaamheden m.b.t. EPBD₃
5. **Omgevingsrecht**
 - 5.1 Milieu
 - 5.2 Natuur, Flora en Fauna
 - 5.3 Bouw/Ruimtelijke Ordening/Brandveiligheid
 - 5.4 Openbare Orde en Veiligheid
6. **Aanbevelingen**

1. Inleiding

Voor u ligt het 'Jaarverslag Toezicht & Handhaving 2022'. Dit is een onderdeel van het Toezicht & Handhavingsbeleid 2018-2022 Zevenaar dat op 28 oktober 2018 door de raad is vastgesteld. Met dit jaarverslag voldoen we aan de verplichting van artikel 7.7 van het Besluit omgevingsrecht, waarin onder andere is bepaald dat wij rapporteren over het bereiken van de in het beleidsplan en uitvoeringsprogramma gestelde doel(-en). Hierdoor kunnen zaken geconstateerd worden die mogelijk van invloed zijn op het vastgestelde beleid en mogelijk kunnen leiden tot het aanpassen van het Toezicht & Handhavingsbeleid. Dit verslag wordt ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraad. Ook gebruiken we dit jaarverslag ter verantwoording van de verplichting in het kader van interbestuurlijk toezicht. Gedeputeerde Staten ontvangt het Jaarverslag Toezicht & Handhaving 2022.

2. Jaarverslag

Het schrijven van een jaarverslag is een onderdeel van de totale beleidscyclus BIG-8. De BIG-8 is ontworpen ten behoeve van kwaliteitsmanagement bij de overheid. In de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en het Besluit omgevingsrecht is onder meer voorgeschreven dat het bestuursorgaan evalueert of de in het uitvoeringsprogramma handhaving opgenomen activiteiten zijn uitgevoerd en hebben bijgedragen aan het bereiken van de in het handhavingsbeleid gestelde doelen.

3. Monitoring en Rapportage

Voor het opstellen van een jaarverslag zijn diverse gegevens geraadpleegd. De benodigde gegevens zijn afkomstig uit de interne applicaties Squit SXO (zaaksysteem), Fixi (klachten en meldingen) en Sigmax (handheld boa's).

4. Ontwikkelingen

4.1 Omgevingswet

De Omgevingswet treedt in werking op 1 januari 2024. Het afgelopen jaar is een basiscursus aan medewerkers gegeven en er worden verdere verdiepingscursussen aangeboden in 2023.

Met samenwerkingspartners Omgevingsdienst Regio Arnhem (hierna: ODRA), VGGM en gemeenten is een projectplan opgesteld voor een pilot Toezichttafel. Bij deze pilot gaan we met de ODRA en VGGM een casus behandelen onder de Omgevingswet. In 2023 zal verder uitvoering worden gegeven aan de pilot.

4.2 Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (hierna: Wkb) treedt 1 januari 2024 in werking. De Wkb verplaatst de toetsing aan de bouwtechnische eisen van een bouwwerk van de gemeente naar een onafhankelijke partij, de zogenaamde kwaliteitsborger. Dit geldt niet direct voor alle bouwwerken, maar gaat in fases.

Bij invoering van deze wet worden vergunde bouwprojecten door de overheid niet meer gecontroleerd op bouwtechnische onderdelen. De gemeente blijft dan verantwoordelijk voor het ruimtelijk aspect (staat het bouwwerk op de juiste plaats) en het voldoen aan welstand. De Wkb speelt capaciteit vrij voor het bouwtoezicht. De Omgevingswet (meer vergunningsvrije bouwwerken) vraagt daarentegen dat er meer actief toezicht nodig is. In 2022 is er door de afdeling informatie verzameld, regionale bijeenkomsten bijgewoond en zijn connecties gelegd voor het uitvoeren van proefprojecten. De Invoering van de wet Wkb is besproken met de toezichthouders bouw tijdens een aantal overleggen. Het uitvoeren van een proefproject is (nog) niet gelukt door het ontbreken van geïnteresseerde bouwers. Vanuit het Rijk is budget beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van proefprojecten. De verwachting is dat in de loop van 2023 ook marktpartijen zich zullen gaan melden om mee te doen aan een proefproject.

4.3 Beleidsplan Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH)

In verband met de herindeling is het Toezicht en Handhavingbeleid geharmoniseerd en vastgesteld in 2018. Een Vergunningenbeleid hadden beide voormalige gemeenten niet. Dit is wel een verplichting vanuit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo). Op 1 januari 2024 treden de Omgevingswet en de Wkb in werking. Dit brengt de nodige veranderingen met zich mee op diverse vlakken binnen VTH. Om deze reden wordt het Vergunningenbeleid opgesteld en het Toezicht en Handhavingbeleid geactualiseerd en vastgesteld in het vierde kwartaal 2023.

4.4 Implementatie RX-Mission

Met de implementatie van RxMission zal VTH ondersteund worden bij het zaakgericht werken, objectgericht werken en in het samenwerken met onze ketenpartners. RxMission ondersteunt ons om de bedrijfsvoering te optimaliseren en klaar te zijn voor de invoering van de Omgevingswet. Omdat de Omgevingswet in eerste instantie 1 januari 2023 in werking zou treden is in 2022 gestart met de inrichting en het testen van het systeem RX-Mission. Roxit, de leverancier van zowel SXO als RXMission, heeft aangegeven dat SXO nog tot 1 juli 2023 te gebruiken is. Op 3 april 2023 zijn we overgaan op RXMission voor nieuwe VTH zaken.

4.5 Kantoorgebouwen moeten voldoen aan energielabel C

Een kantoorgebouw dat groter is dan 100m² én waarbij de gebruiksoppervlakte aan kantoorfuncties 50% of meer is van de totale oppervlakte, moet op 1 januari 2023 minimaal energielabel C hebben. Hiervoor wordt in de regio samen met de ODRA een regionaal Plan van Aanpak (PvA) opgesteld. In 2022 zijn de bedrijven hierover geïnformeerd door de ODRA. In 2023 wordt het handhavingstraject door ons opgepakt.

4.6 Kwaliteitscriteria

Kwaliteitscriteria maken voor burgers, bedrijven en de overheid inzichtelijk welke kwaliteit verwacht mag worden bij de uitvoering van VTH-taken. De Kwaliteitscriteria vormen de basis voor de verordening Kwaliteit VTH omgevingsrecht.

In november 2021 is een brief ontvangen van de VNG over de verordening kwaliteit VTH. Met het inwerking treden van de Omgevingswet vervalt de huidige Wabo als grondslag voor de Verordening kwaliteit VTH. De raad moet voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet een nieuwe Verordening Uitvoering & Handhaving (verder U&H) vast hebben gesteld. De Verordening U&H heeft de artikel 18.20 en 18.23 van de Omgevingswet als grondslag. Met het vaststellen van de Verordening U&H voor inwerkingtreding van de Omgevingswet, wordt eveneens invulling gegeven aan één van de door de VNG geformuleerde "Minimale acties Omgevingswet". Omdat de inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld is de Verordening U&H niet vastgesteld in 2022. Dit wordt opgenomen in het Handhavingprogramma 2023.

4.7 Werkzaamheden m.b.t. EPBD3

De energieprestatie van gebouwen moet verbeteren zodat er minder energie wordt verbruikt. De Europese Commissie stelde daarom een richtlijn op waarmee zij binnen de EU een verbeterde energieprestatie voor gebouwen wil stimuleren. Dit is de EPBD III. In deze richtlijn staan systeemeisen waaraan de verbetering van de energieprestatie van technische bouwsystemen moet voldoen.

In de richtlijn staan onder andere de volgende energieprestatie-eisen:

- systeemeisen voor technische bouwsystemen;
- het documenteren van de energieprestatie van technische bouwsystemen;
- zelfregulerende apparatuur voor het regelen van de temperatuur per kamer of zone;
- laadinfrastructuur voor elektrische auto's;
- keuringen van verwarmings- en airconditioningssystemen en aan
- gebouwautomatisering- en -controlesystemen.

In 2022 is de ODRA gestart om de processen rondom EPBD III in te richten. Tijdens dit proces kwam men er achter dat de wetgeving erg ingewikkeld is en dat er allerlei haken en ogen aan zitten. Na gesprekken met het ministerie is voorlopig een pas op de plaats gemaakt en uiteindelijk besloten om EPBD III over te slaan. Inmiddels is het ministerie namelijk al bezig met de uitwerking van EPBD IV, die werkbaarder moet worden.

De gemeente Zevenaar heeft, net als alle andere partners, de intentie uitgesproken om aan te haken om op grond van de nieuwe uitwerking en een regionaal Plan van Aanpak op te stellen in de 2^e helft van 2023. Regie ligt hiervan bij de ODRA.

5. Omgevingsrecht

5.1 Milieu

Bij de ODRA hebben wij diverse milieutaken ondergebracht. Hierbij moet gedacht worden aan het afgeven van milieuvergunningen (basistaken), het accepteren van milieumeldingen en het voeren van toezicht/handhaving bij milieu-inrichtingen volgens landelijke vastgestelde strategieën. Daarnaast verzorgt de ODRA ook specialistische advisering op het gebied van geluid, bodem, licht, omgevingsveiligheid en milieumetingen. De jaarstukken van de ODRA 2022 worden samen met de begroting 2024 in de raadsvergadering van 31 mei 2023 behandeld.

5.2 Natuur, Flora en Fauna

De handhavingstaken met betrekking tot Wet natuurbescherming liggen met name bij de provincie en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De gemeente is alleen verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving van een project dat conform de omgevingsvergunning (inclusief een verklaring van geen bezwaar) wordt uitgevoerd. Een dergelijk project is in 2022 niet verleend en uitgevoerd binnen Zevenaar.

5.3 Bouw- en woningtoezicht / Ruimtelijke Ordening en Brandveiligheid

Het overgrote deel van de inzet voor bouwtoezicht is geprogrammeerd op basis van het aantal te verwachten omgevingsvergunningen. De focus van bouwtoezicht ligt daarnaast op het afhandelen van klachten / meldingen en het controleren op illegaal gebruik en bouw. Daarnaast wordt er in samenwerking met het team Openbare Orde en Veiligheid (hierna: OOV) inzet geleverd op het vlak van ondermijning.

Handhavend optreden is een middel, geen doel. Dat betekent dat eerst in overleg met de overtreder wordt getreden. In dit overleg wordt meegedacht over mogelijkheden tot legalisatie, maar als legalisatie niet mogelijk is, worden ook afspraken gemaakt over de wijze waarop en de termijn waarbinnen een geconstateerde overtreding moet zijn beëindigd. Pas als dit overleg niet leidt tot beëindiging van de overtreding, wordt handhavend opgetreden.

- *Toezicht naar aanleiding van omgevingsvergunningen*

Er zijn 420 bouwcontroles uitgevoerd. Hieronder vallen ook controles op sloop die via een melding zijn ingekomen. Er zijn 10 ambtelijke hercontroles uitgevoerd. In 2 gevallen is een vooraankondiging last onder dwangsom verstuurd. Na de hercontrole is de overtreding beëindigd.

- *Nieuw digitaal toezicht- handhavingstool (OpPad) geïmplementeerd*

In verband met de invoering van de Omgevingswet moet het bestaande vergunningen-zaaksysteem worden vervangen. Vooruitlopend op de invoering van een nieuw VTH zaaksysteem Rx-Mission zijn de toezichthouders bouw gestart met het gebruik van een nieuw systeem Op Pad voor digitaal toezicht op de verleende bouwvergunningen. Dit pakket ondersteunt de toezichthouder om bevindingen te registreren tijdens het toezicht en de handhavingswerkzaamheden.

- *Handhavingszaken*

Er zijn 121 handhavingszaken in behandeling geweest. Dit naar aanleiding van klachten, verzoeken om handhaving of een eigen constatering door de toezichthouder. Er zijn 283 controles uitgevoerd. Dit heeft ertoe geleid dat 60 vooraankondigingen van een last onder dwangsom zijn verstuurd. Na het uitvoeren van de hercontrole is er bij 30 zaken overgegaan tot het opleggen van een last onder dwangsom. In 3 handhavingszaken zijn we overgegaan tot de invordering van de dwangsom, omdat de overtreding niet beëindigd was. In deze handhavingszaken loopt het invorderingstraject nog. In de andere gevallen is de overtreding binnen de gestelde termijn van de lasten onder dwangsom beëindigd.

Bezwaar

In 2022 zijn 8 bezwaarzaken behandeld. Voor 7 zaken is het bezwaar ongegrond verklaard. Voor één zaak is het bezwaar aangehouden. De commissie heeft een mediation traject voorgesteld. Dit traject loopt nog.

(Hoger) beroep

In 2022 zijn er 4 beroepszaken behandeld bij de Rechtbank. De rechtbank heeft drie beroepschriften wat door de overtreder was ingesteld ongegrond verklaard. Één beroepszaak is door de rechtbank gegrond verklaard. Tegen 2 zaken daarvan is hoger beroep ingesteld. De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft hiervan 1 zaak in 2022 behandeld. Het hoger beroep wat was ingesteld door de overtreder, is ongegrond verklaard. Verwacht wordt dat de andere zaak behandeld wordt in 2023.

- *Permanente bewoning camping*

Op 30 september 2021 is een controle uitgevoerd bij een camping. Dit naar aanleiding van een samenwerkingsproject van het Openbaar Ministerie, de politie en de provincie Gelderland. Het college heeft ingestemd om deel te nemen aan dit project met betrekking tot ondernemende criminaliteiten op en rondom recreatieparken. Bij de controle zijn bijna 200 personen gecontroleerd. Vanuit de provincie hebben wij de eindrapportage ontvangen. Hieruit komt naar voren dat het vakantiepark niet meer uitsluitend gebruikt wordt voor recreatie maar voor verschillende niet-recreatieve gebruiksvormen. Ongeveer 2/3 van de gecontroleerde mensen heeft aangegeven (tijdelijk) te wonen op het park.

In de tweede helft van 2022 is het vervolgetraject gestart en zijn controles uitgevoerd door de toezichthouders van de provincie. Naar aanleiding van deze controles zijn er 27 vooraankondiging last onder dwangsommen verstuurd. Het handhavingstraject van deze zaken loopt door in 2023. In 2023 worden de overige chalets gecontroleerd en bij overtredingen treden we handhavend op.

- *Ondermijning*

Er zijn op 7 dagen integrale controles uitgevoerd in het kader van het kernteam ondermijning. Tijdens vijf van deze controles zijn specifieke locaties bezocht naar aanleiding van signalen. Ook zijn preventieve controles uitgevoerd op de industrieterreinen Tatelaar in Zevenaar en het buitengebied van Zevenaar.

Er zijn hierbij overtredingen geconstateerd in het kader van strijdig gebruik bestemmingsplan of bouwwerken die geplaatst zijn zonder vergunning. Deze handhavingzaken zijn opgepakt en verder verantwoord onder kopje "handhaving".

In 2023 wordt deze aanpak gecontinueerd. Er gaat een preventieve werking vanuit en we krijgen bruikbare informatie naar voren voor een vervolgtraject.

- *Woo-verzoeken*

In 2022 zijn er 2 Woo-verzoeken binnen gekomen, waarbij documenten werden opgevraagd over handhavingzaken. Bij de behandeling van de Woo-verzoeken is samengewerkt met de afdeling Juridische Zaken.

In 2020 is tegen een omvangrijk Wob-verzoek beroep aangetekend bij de Rechtbank. Het beroep is nog niet behandeld in 2022. De Rechtbank heeft tijdens een eerste zittingsdag de zaak besproken in 2023. Er wordt een vervolgzitting gepland in 2023.

5.4 Openbare Orde en Veiligheid en bijzondere wetten

- *Wet politiegegevens*

Sinds 2019 vallen (persoons) gegevens, die Boa's verwerken als opsporingsambtenaar, onder de Wet politiegegevens (hierna: Wpg). In de Wpg worden eisen gesteld aan de verwerking van deze politiegegevens om misbruik tegen te gaan en de privacy van burgers te waarborgen. De privacy audit Wpg is sinds 2021 verplicht. De eerste externe Wpg-audit (over het jaar 2021) is in 2022 uitgevoerd door een geregistreerde IT Auditor (er is een jaar uitstel verleend). Daarna moet de Wpg-audit elke vier jaar herhaald worden door middel van een interne audit. De resultaten uit deze audit zijn gedeeld met de Autoriteit Persoonsgegevens. Daarnaast verplicht de WPG ook om jaarlijks een interne privacy audit uit te voeren. Naar aanleiding van de externe audit in 2022 is een rapport ontvangen met verbeterpunten. Deze verbeterpunten zullen in 2023 worden doorgevoerd.

- *Bestuurlijke boete*

In 2022 is onderzocht of het invoeren van bestuurlijke boetes wenselijk is. Daarbij is gekeken van welke handhavingmiddelen we al gebruik (kunnen) maken. Uit dit onderzoek en na gesprekken met enkele andere gemeenten is gebleken dat we met onze huidige handhavingsinstrumenten (last onder dwangsom en last onder bestuursdwang) voldoende kunnen optreden. Het invoeren van de bestuurlijke boete is voor de schaalgrootte Zevenaar niet efficiënt (kosten wegen niet op tegen de baten).

Klachten en handhavingprocedures

- *Klachten openbare ruimte*

In 2022 zijn er 1226 Fixi meldingen binnengekomen. Dit aantal is vergelijkbaar met het aantal in 2021. Uit onderzoek blijkt dat één inwoner veelvuldig Fixi meldingen indient over activiteiten in de openbare ruimte (in het jaar 2022 betreft dit 199 stuks). Inmiddels hebben er gesprekken plaatsgevonden met deze persoon. Dit heeft nog niet geleid tot ander gedrag.

- *Processen verbaal*

In 2022 zijn er 559 proces-verbalen geschreven door de integraal boa's (verkeersovertredingen 539, afval 12, overlast 8) en 3653 fiscale boetes door de parkeer-boa's (betaald parkeren).

- *Handhavingszaken*

Er zijn 34 handhavingszaken in behandeling geweest. Dit naar aanleiding van klachten, verzoeken om handhaving of een eigen constatering door de boa's. Naar aanleiding hiervan zijn er controles uitgevoerd en zijn er 5 beschikkingen lasten onder dwangsom opgelegd. Voor het einde van de begunstigingstermijn is iedere overtreding tijdig ongedaan gemaakt. Er zijn daarom geen dwangsommen verbeurd.

- *Bezwaar*

In 2022 is er één bezwaar binnengekomen tegen een overtreding van de APV en/of bijzondere wetten. Dit bezwaar wordt in 2023 behandeld.

- *(hoger) Beroep*

In 2022 zijn er geen beroepszaken behandeld tegen handhavingszaken waarbij er sprake is van een overtreding van de APV en/of bijzondere wetten.

Projectmatig toezicht

Er is uitvoering gegeven aan diverse projecten:

1. *Actie fietsverlichting*

Goede fietsverlichting is belangrijk voor de veiligheid van fietsers en andere weggebruikers. Doel was om een positieve bijdrage te leveren aan bewustwording van goede fietsverlichting. Het project is een samenwerking tussen organisatie Kragten, school Rijn IJssel en de gemeente Zevenaar. Organisatie Kragten heeft samen met studenten van de HTV-opleiding van school Rijn IJssel het project uitgevoerd. De studenten konden zo ervaring op doen voor hun werkgebied. De actie heeft op vier locaties binnen onze gemeente plaatsgevonden.

2. *Actie met Hengelsport Federatie*

In samenwerking met de Hengelsport Federatie zijn twee actiedagen uitgevoerd. Deze actie is er om te controleren of vissers zich houden aan de Visserijwet en voor het tegen gaan van overlast tijdens de zomerperiode.

3. *Project verkeersveiligheid bij basisscholen*

Naar aanleiding van meldingen over verkeersonveilige situaties bij het brengen en/of ophalen van kinderen bij diverse basisscholen, hebben wij in april/mei 2022 een project uitgevoerd waarbij de boa's toezicht hebben gehouden en waar nodig ook handhavend hebben opgetreden tijdens de breng- en ophaaltijden bij diverse basisscholen binnen onze gemeente. Dit om onveilige verkeerssituaties tegen te gaan. Er zijn door de boa's diverse waarschuwingen afgegeven. Onze bevindingen hebben we gedeeld met de deelnemende scholen, zodat de school onze waarnemingen ook kan delen met de ouders.

Toezicht op basis van meldingen/vergunningen/ontheffingen van de APV

- *Meldingen gebruik gemeentegrond*

In 2022 zijn er 143 meldingen gebruik gemeentegrond binnengekomen. De boa's hebben bij iedere binnengekomen melding toezicht uitgevoerd. Dit ondermeer in het belang van de verkeersveiligheid. Mocht de situatie in afwijking van de binnengekomen melding zijn uitgevoerd, dan is hier gelijk op geacteerd. De boa's hebben voor dit type meldingen meer controles uitgevoerd dan volgens het beleid is opgenomen.

- *Carbid schieten*

In 2022 zijn er 39 ontheffingen afgegeven voor het carbid schieten op oudejaarsdag. De boa's hebben tijdens deze dag controles uitgevoerd bij alle opgegeven locaties. Hierbij zijn er geen overtredingen geconstateerd. De boa's hebben voor dit type meldingen meer controles uitgevoerd dan volgens het beleid is opgenomen.

- *Opleveringscontroles terrassen, aankondigingsborden, standplaatsen etc.*

Ook is er toezicht gehouden op de binnengekomen meldingen, zoals aankondigingsborden, standplaatsvergunningen, stookontheffingen, terrasvergunningen et cetera.

- *Evenementencontroles*

Nadat de coronamaatregelen in februari 2022 zijn opgeheven, zijn er weer meer evenementen aanvragen binnengekomen. Zowel voor de kleinere (meldings)evenementen als de grotere evenementen is er door de boa's toezicht gehouden.

- *Alcoholcontroles*

In 2022 zijn er minder alcoholcontroles uitgevoerd dan we volgens ons beleid uit hadden moeten voeren. De reden hiervoor is ziekteverzuim bij één van onze medewerkers die belast is met de handhaving van de alcohol vergunningen. Vanaf juli 2022 zijn de alcoholcontroles weer opgepakt.

- *Kermis*

Van 1 tot en met 5 juli 2022 was er kermis in Zevenaar. De boa's hebben tijdens deze dagen zowel in de middag als avond toezicht gehouden. Dit deden zij in samenwerking met een beveiligingsorganisatie die door de gemeente werd ingehuurd en de politie. Voor deze werkzaamheden waren geen uren geraamd in ons beleid.

6. Aanbeveling

1. Extra formatie handhavingsinzet op straat

De handhaving op het vlak openbare orde en veiligheid en bijzondere wetten vraagt een professionaliseringsslag. Dit komt naar voren uit een uitgevoerde benchmark, maar is zeker ook ervaren tijdens de corona-periode. Zo is de behoefte aan centrale coördinatie binnen de boa-groep tijdens de coronaperiode duidelijk gebleken. Informatiestromen wisselden elkaar frequent op (wijzigen van maatregelen) en daarmee de uitdaging om de gewenste en beschikbare inzet van de boa's te kunnen organiseren. Via de meerjarenbegroting 2023-2027 is er inmiddels structureel budget beschikbaar gesteld. Deze capaciteitsuitbreiding ziet toe op extra inzet op straat en coördinatie- en informatieanalyse. Ook het Rijk ondersteunt gemeenten in deze gewenste capaciteitsuitbreiding door een structurele bijdrage via het gemeentefonds.

Begin 2023 heeft de gewenste capaciteitsuitbreiding reeds plaatsgevonden.

Programma Handhaving 2023

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Algemeen
- 3 **Toezicht en handhaving**
 - 3.1 Thema Omgevingsrecht
 - 3.1.1 Ontwikkeling
 - 3.1.2 Bouw / Ruimtelijke Ordening / Brandveiligheid
 - 3.1.3 Milieu
 - 3.1.4 Natuur, Flora en Fauna
 - 3.2 Thema Openbare Orde en Veiligheid
 - 3.2.1 Ontwikkelingen
 - 3.2.2 Openbare ruimte
 - 3.2.3 Alcoholwet

1 Inleiding

Op 24 oktober 2018 heeft de gemeenteraad het Toezichts- en Handhavingsbeleid 2018-2022 Zevenaar vastgesteld. Dit plan geeft beleidsmatige invulling aan het handhavend optreden van de gemeente die zijn verbonden aan de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo). In het Handhavingsuitvoeringsprogramma staat beschreven welke activiteiten in het jaar 2023 worden uitgevoerd. Het uitvoeringsprogramma wordt ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraad. Ook gebruiken we dit handhavingsuitvoeringsprogramma ter verantwoording van de verplichting in het kader van interbestuurlijk toezicht. Ook Gedeputeerde Staten ontvangt het uitvoeringsprogramma 2023.

In het Handhavingsuitvoeringsprogramma worden per taakveld de ontwikkelingen en inzet beschreven op basis van de beschikbare capaciteit (fte's). Daarnaast worden acties en resultaten benoemd die bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen zoals opgenomen in het Toezichts- en Handhavingsbeleid 2018-2022.

2 Algemeen

Wij gaan uit van vertrouwen in onze inwoners, verenigingen en ondernemers. Wij zetten in op preventie om daarmee spontane naleving te stimuleren. Dit neemt niet weg dat het belangrijk is dat wij ook daadwerkelijk toezicht houden op naleving van de regels. Wanneer regels niet worden nageleefd, is ingrijpen noodzakelijk. Vanuit onze toezichthoudende rol voeren wij controles uit. Bij constatering van overtredingen gaan wij in gesprek met de overtreder over de naleving van de regels. Indien naleving niet (direct) volgt of overtredingen worden gecontinueerd, wordt dit gevolgd door handhavend optreden.

Wij gaan:

- Actief toezicht houden
- Integraal toezicht houden
- Gebiedsgericht- en projectgericht toezicht houden

In ons Toezicht- en Handhavingsbeleid is verder omschreven wat wij onder deze vormen van toezicht verstaan.

Vervolgens kan het toezicht worden uitgevoerd op basis van:

1) Meldingen

Meldingen en klachten kunnen telefonisch binnenkomen via het Klant Contact Centrum en/of andere kanalen (zoals directe mail, collega's, politie en brandweer) en worden geregistreerd. Deze worden vervolgens door de toezichthouders als volgt opgepakt:

- Melding wordt inhoudelijk beoordeeld. Is er sprake van:
 - a. acuut gevaar voor veiligheid en/of gezondheidsrisico, dan wordt toezicht direct opgepakt en is er contact met de melder.
 - b. geen acuut gevaar, dan wordt het toezicht ingepland. De planning wordt dan aan de melder aangegeven.
- Na toezicht / controle wordt:

- a. een overtreding geconstateerd en wordt handhavend opgetreden.
- b. geen overtreding geconstateerd.

In beide gevallen wordt de melder in kennis gesteld.

Op anonieme meldingen wordt in principe geen actie ondernomen. We moeten kunnen nagaan of de melder belanghebbende is. We ondernemen wel actie als op grond van ons handhavingsbeleid de klacht urgent is. (Bijvoorbeeld sprake is van groot illegaal bouwwerk of het dumpen van afval. Veiligheid en gezondheid spelen hierbij een grote rol).

2) Op basis van thema's

- Omgevingsrecht: de toezichthouders bouw: controle op Wabo-vergunningen, illegale bouw.
- Openbare Orde en Veiligheid: de boa's: controles op basis van de APV, D&H en bijzondere wetten.

In hoofdstuk 3 is verder per thema uitgewerkt wat we in 2023 gaan doen.

Formatie

In onderstaande tabel zijn de beschikbare fte's per thema gespecificeerd.

Onze ambities zijn gerelateerd aan deze beschikbare formatie.

Bouw/Ruimtelijke Ordening/Brandveiligheid	3,89 fte (toezichthouders bouw) 1,89 fte (juridisch medewerkers)
Openbare Orde en Veiligheid	0,89 fte (juridisch medewerker – coördinator boa's) 5 fte (boa's domein 1) 2 fte (parkeercontroleurs)
Milieu	4,72 fte (ODRA)

(1 fte = 1440 uur)

3 Toezicht en Handhaving

3.1 Thema Omgevingsrecht

3.1.1 Ontwikkelingen

Omgevingswet

De Omgevingswet treedt per 1 januari 2024 in werking. Deze inwerkingtreding is 5 keer uitgesteld. De oorzaak van de laatste uitstel waren problemen met het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) dat de Omgevingswet ondersteunt. Het DSO is (volgens de minister) nu technisch voldoende gereed om de datum van inwerkingtreding vast te stellen op 1 januari 2024. Met deze datum is nu duidelijkheid gegeven aan partijen zodat zij zich kunnen voorbereiden op de invoering.

De afdeling VTH is intensief betrokken bij de voorbereiding van de gemeentebrede invoering van de Omgevingswet. Dit vindt plaats op het vlak van vergunningverlening alsook het toezicht dat valt onder de deze wet. Naast kennis over wet- en regelgeving en uitleg over het digitaal stelsel, vraagt de Omgevingswet om een nieuwe manier van samenwerken. Een andere manier van werken die wensen uit de samenleving begeleidt en uitgaat van samenwerking met alle betrokken partijen.

Implementatie Rx.Mission als nieuw VTH-zaaksysteem

Het huidige vergunningen-zaaksysteem Squit-Xo is op 1 april 2023 vervangen door het programma Rx.Mission. De toezichthouders gaan daarbij ook over naar een ander nieuw systeem van digitaal handhaven.

De overstap naar dit nieuwe systeem was voorzien met een gelijktijdige invoering van de Omgevingswet (per 1 juli). Uitstel naar 1 januari 2024 betekent veel extra inzet omdat de 'oude' regelgeving ingevoerd moet worden in het nieuwe Omgevingswet-systeem (processen, brieven en dergelijke onder de Wabo-regelgeving).

Met de implementatie van Rx.Mission zal VTH ondersteund worden bij het objectgericht werken en in het samenwerken met onze ketenpartners. Met deze nieuwe software zijn we klaar voor de toekomst (Omgevingswet, verbeterde functionaliteiten, cloudapplicatie, Common Ground).

Kantoorgebouwen moeten voldoen aan energielabel C:

Een kantoorgebouw dat groter is dan 100m² én waarbij de gebruiksoppervlakte aan kantoorfuncties 50% of meer is van de totale oppervlakte, moet sinds 1 januari 2023 minimaal energielabel C hebben. Hiervoor is samen met de ODRA een regionaal Plan van Aanpak opgesteld. Het toezicht voeren bij de betreffende kantoren voeren wij uit.

Werkzaamheden m.b.t. EPBD₃:

De energieprestatie van gebouwen moet verbeteren zodat er minder energie wordt verbruikt. De Europese Commissie stelde daarom een richtlijn op waarmee zij binnen de EU een verbeterde energieprestatie voor gebouwen wil stimuleren. Dit is de EPBD III. In deze richtlijn staan systeemeisen waaraan de verbetering van de energieprestatie van technische bouwsystemen moet voldoen.

In de richtlijn staan onder andere de volgende energieprestatie-eisen:

- systeemeisen voor technische bouwsystemen;
- het documenteren van de energieprestatie van technische bouwsystemen;

- zelfregulerende apparatuur voor het regelen van de temperatuur per kamer of zone;
- laadinfrastructuur voor elektrische auto's;
- keuringen van verwarmings- en airconditioningssystemen en aan
- gebouwautomatisering- en -controlesystemen.

Ook hiervoor wordt in de regio samen met de ODRA een regionaal Plan van Aanpak opgesteld.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Parallel aan het invoeren van de Omgevingswet loopt het invoeren van de Wet kwaliteitsborging bouw. Deze wet (hierna: Wkb) verplaatst de toetsing aan de bouwtechnische eisen van een bouwwerk van de gemeente naar een onafhankelijke partij, de zogenaamde *kwaliteitsborger*. Dit geldt niet direct voor alle bouwwerken, maar dit gaat in fases.

Bij invoering van deze wet worden vergunde bouwprojecten niet meer door de overheid gecontroleerd op bouwtechnische onderdelen. De gemeente blijft wel verantwoordelijk voor het ruimtelijk (planologische) aspect en de welstand.

De Wkb speelt capaciteit vrij met betrekking tot bouwtoezicht (minder bouwcontroles). De Omgevingswet vraagt daarentegen dat er meer actief toezicht nodig is (meer vergunningsvrije bouwwerken). Formatieve wijzigingen door invoering van de Omgevingswet en WKB komen aan de orde in de Evaluatie van het Toezichts- en Handhavingsbeleid.

In 2023 worden de processen en zaaksystemen ingericht (aanpassing Rx.Mission) en medewerkers opgeleid voor de inwerkingtreding van de Wkb. Omdat de invoering per 1 januari 2024 vastgesteld is, wordt verwacht dat het bedrijfsleven de Wkb ook meer gaat omarmen. Hierdoor wordt meer belangstelling verwacht voor het draaien van proefprojecten door aannemers-ontwikkelaars. Zodra deze mogelijkheid zich voordoet, wordt daaraan deelgenomen.

Ook wordt de legesverordening 2024 aangepast aan de invoering van de Omgevingswet en de Wkb.

Actualisatie Beleidsplan Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)

In verband met de herindeling is het Toezicht- en Handhavingsbeleid geharmoniseerd en vastgesteld in 2018. Een Vergunningenbeleid hadden beide voormalige gemeenten niet. De invoering van de Omgevingswet en Wkb brengt de nodige veranderingen met zich mee. Om deze reden wordt het Vergunningenbeleid opgesteld en het huidige Toezicht- en Handhavingsbeleid geactualiseerd en vastgesteld in het 4^e kwartaal 2023.

Kwaliteitscriteria

Kwaliteitscriteria maken voor burgers, bedrijven en de overheid inzichtelijk welke kwaliteit verwacht mag worden bij de uitvoering van VTH-taken. De Kwaliteitscriteria vormen de basis voor de verordening Kwaliteit VTH omgevingsrecht.

Met het inwerkingtreden van de Omgevingswet vervalt de huidige Wabo als grondslag voor de Verordening kwaliteit VTH. Voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet moet er een nieuwe Verordening Uitvoering & Handhaving (verder U&H) zijn vastgesteld. Met het vaststellen van deze verordening (planning 4e kwartaal 2023) wordt eveneens invulling gegeven aan één van de door de VNG geformuleerde "Minimale acties Omgevingswet".

Overzicht inzet uren mbt Ontwikkelingen 2023

Taak	uren
Omgevingswet werkgroep en Rx Mission	480
Toezicht energie, Kantoorgebouwen Label C	310
Implementatie WKB	350
Opstellen VTH-beleid 2022-2026	120
Opstellen beleid Kwaliteitscriteria	50
Totaal	1300

3.1.2 **Bouw / Ruimtelijke Ordening / Brandveiligheid**

Handhavend optreden is een middel, geen doel. Dat betekent dat we eerst in overleg gaan met de overtreder. Hierbij wordt meegedacht over mogelijkheden tot legalisatie. Als legalisatie niet mogelijk is, worden afspraken gemaakt over de wijze waarop en termijn waarbinnen de overtreding moet zijn beëindigd. Als dit overleg geen resultaat biedt wordt het bestuursrechtelijke handhavingstraject gestart. Bij het uitvoeren van de toezichtstaken binnen dit thema maken we onderscheid in de volgende onderdelen:

- a. Toezicht op vergunningen
- b. Projectmatig toezicht
- c. Surveillance toezicht

a. **Toezicht op vergunningen**

We verwachten 400 controles uit te voeren naar aanleiding van verleende omgevingsvergunningen en 30 hercontroles naar aanleiding van geconstateerde overtredingen. Hierbij wordt rekening gehouden met 50 ambtelijke waarschuwingen en 25 gevallen van bestuursrechtelijke handhavend optreden.

b. **Projectmatig toezicht**

Ondermijning

De aanpak van georganiseerde criminaliteit heeft nadrukkelijk aandacht in Zevenaar. Zevenaar wil ook de komende jaren voor inwoners, ondernemers en bezoekers een veilige en leefbare gemeente blijven. Zo is op 29 maart 2023 de 'Integrale Veiligheidsagenda 2023-2026' vastgesteld door de raad. VTH neemt deel aan het kernteam ondermijning, waarbij signalen worden gekoppeld aan controles (waarbij collega's zijn betrokken van bedrijfsvoering, TH, RSD en ODRA). Om deze werkzaamheden te borgen is voor 2023, 180 uur voor de toezichthouders en 150 uur gereserveerd voor juridisch medewerkers handhaving.

Permanente bewoning camping

Op een camping binnen Zevenaar loopt het handhavingsproject Ariadne. Dit is een samenwerking van het Openbaar Ministerie, de politie en de provincie Gelderland. Het college heeft in 2021 ingestemd om deel te nemen aan dit project naar aanleiding van ondermijnende en criminele activiteiten op- en rondom recreatieparken. Hierbij zijn ca. 200 personen gecontroleerd. Uit de eindrapportage van de provincie is naar voren gekomen dat dit vakantiepark niet meer uitsluitend gebruikt wordt voor recreatie, maar ook voor verschillende niet-recreatieve gebruiksvormen. In 2022 is gestart met het handhavend optreden en dit krijgt een vervolg in 2023. Voor dit project is 150 uur gereserveerd voor juridisch medewerkers handhaving en 100 uur voor toezicht.

Woo-verzoeken

De coördinatie van Woo-verzoeken ligt bij de afdeling Juridische zaken. Vanuit de vakafdelingen worden de vereiste documenten aangeleverd. Er wordt steeds meer een beroep gedaan op de Wet open overheid. Voor 2023 zijn 210 uren gereserveerd binnen het bestaande programma voor de juridisch medewerkers handhaving.

c. Surveillancetoezicht

In het handhavingsbeleid is opgenomen dat we actief toezicht houden. Verwacht wordt dat we handhavend optreden tegen 40 illegale gevallen in 2023.

Overzicht inzet beschikbare uren Bouw / Ruimtelijke Ordening / Brandveiligheid

Taak	Aantal (stuks)	uren
Controles op verleende vergunningen	400	1600
Hercontroles op verleende vergunningen	30	210
Klachtafhandeling	140	1400
Bestaande bouw /strijdig gebruik bestemmingsplan	40	500
Juridisch (hh wabo, bezwaar en beroep)	-	970
Surveillancetoezicht	-	480
Ondermijning	-	330
Informatieverstrekking derden	-	200
Ariadneproject		180
Woo-verzoek	7	210
Opleidingen		460
Hup 2023 en uitvoeringsprogramma 2024		150
Schriftelijke vragen, budgethouderschap, ph afstemming, hh overleg		330
Totaal		7020

3.1.3 Milieu

De Omgevingsdienst Regio Arnhem voert de milieutaken uit voor Zevenaar. Hierbij moet gedacht worden aan het afgeven van milieuvergunningen, het controleren van stikstofberekeningen, het accepteren van milieumeldingen en het voeren van toezicht/handhaving bij milieu inrichtingen volgens landelijke vastgestelde strategieën. Het programma handhaving 2023 van de ODRA zal in de raadsvergadering van 31 mei 2023 worden behandeld.

3.1.4 Natuur, Flora en Fauna

De handhavingstaken met betrekking tot Wet natuurbescherming liggen met name bij de provincie en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving van een project dat conform de omgevingsvergunning, inclusief verklaring van geen bezwaar, wordt uitgevoerd. Voor 2023 worden hier geen bijzonderheden verwacht.

3.2 Thema Openbare Orde en Veiligheid

3.2.1 Ontwikkelingen

Wet politiegegevens

Sinds 2019 vallen (persoons) gegevens, die Boa's verwerken als opsporingsambtenaar, onder de Wet politiegegevens (hierna: Wpg). In de Wpg worden eisen gesteld aan de verwerking van deze politiegegevens om misbruik tegen te gaan en de privacy van burgers te waarborgen. De privacy audit Wpg is sinds 2021 verplicht. De eerste externe Wpg-audit (over het jaar 2021) is in 2022 uitgevoerd door een geregistreerde IT Auditor (er is een jaar uitstel verleend). Daarna moet de Wpg-audit elke vier jaar herhaald worden door middel van een interne audit. De resultaten uit deze audit zijn gedeeld met de Autoriteit Persoonsgegevens. Daarnaast verplicht de WPG ook om jaarlijks een interne privacy audit uit te voeren. Naar aanleiding van de externe audit in 2022 is een rapport ontvangen met verbeterpunten. Deze verbeterpunten zullen in 2023 worden doorgevoerd.

Collegeprogramma 2023-2026

Formatie uitbreiding boa's

Het nieuwe college zet nadrukkelijk in op meer veiligheid op straat door onder andere. extra handhavingsinzet. In de meerjarenbegroting 2023-2026 is dan ook formatie beschikbaar gesteld voor de uitbreiding van de boa-capaciteit (1,8 fte). Landelijk is er ook aandacht geweest voor de versterking van politie in wijken en de inzet van boa's (nav Motie Hermans 2021). Vanaf 2022 wordt er dan ook extra budget uitgekeerd in het gemeentefonds als impuls voor extra capaciteit voor boa's in de openbare ruimte. In januari van dit jaar zijn 2 extra boa's toegevoegd aan het team (5 integraal boa's en 2 parkeercontroleurs).

Met deze uitbreiding kunnen er bijvoorbeeld meer opleveringscontroles worden uitgevoerd op binnengekomen meldingen/vergunningen. Met het nieuwe VTH-beleid zullen keuzes moeten worden gemaakt waar we de uren van de formatie uitbreiding voor willen inzetten.

Jeugd boa's

Gezien de ontwikkeling van de problematiek met overlast veroorzaakt door jeugdigen in onze gemeente, wordt in 2023 de inzet van jeugdboa's onderzocht. Hierbij wordt gekeken welk inzet wenselijk is naast de bestaande inzet van bijvoorbeeld politie en jongerenwerkers. Hierbij wordt nadrukkelijk samenwerking gezocht met buurgemeenten binnen de Liemers. De eerste maanden in 2023 leert dat het lastig is om externe ervaringsdeskundigen te spreken. Veel gemeenten doen een beroep op deze partijen (de inzet van jeugdboa's heeft landelijke veel aandacht, mogelijk voortgekomen uit de 'corona-periode'). De voortgang van dit traject zal ook worden verantwoord in de 1^e en 2^e VGR 2023.

3.2.2 Openbare ruimte

Bij het uitvoeren van de toezichtstaken binnen dit thema maken we onderscheid in de volgende onderdelen:

- a. Toezicht op vergunningen of meldingen op basis van de APV
- b. Klachten openbare ruimte
- c. Projectmatig toezicht
- d. Surveillancetoezicht

a. Toezicht op evenementenvergunningen of een melding op basis van de APV

De evenementen zijn onderverdeeld in 4 categorieën (vastgelegd in de APV).

Het evenement wordt bij de aanvraag beoordeeld en valt daarmee in een bepaalde categorie.

Per categorie worden onderstaande controles uitgevoerd:

Soort activiteit	Risico	Toelichting	Verwachte aantal vergunningen of meldingen	Aantal controles (uren per controle)
Categorie o	Laag	Naar aanleiding van meldingen	105	15 (3 uur)
Categorie A	Laag	Naar aanleiding van meldingen	30	5 (3 uur)
Categorie B	Gemiddeld	Steekproefsgewijze controles en naar aanleiding van meldingen	28	20 (8 uur, 2 pers)
Categorie C (Halfvasten, Dreamfields)	Hoog	Controle	3	3 (16 uur, 2 pers)

Toezicht op overige meldingen op basis van de APV soort activiteit	Risico	Toelichting	Aantal controles (uren per controle)
Terrassen	Gemiddeld	Steekproefsgewijze controles en naar aanleiding van meldingen	10 (3 uur)
Aankondigingsborden	Gemiddeld	Steekproefsgewijze controles en naar aanleiding van meldingen	25 (1 uur)
Standplaats	Gemiddeld	Steekproefsgewijze controles en naar aanleiding van meldingen	25 (1 uur)
Stoken	Laag	Naar aanleiding van meldingen	15 (1 uur)
Overig	Laag	Naar aanleiding van meldingen	50 (1 uur)

b. Meldingen openbare ruimte

Meldingen worden geregistreerd in het systeem Fixi. Uitgangspunt is een afhandeling binnen 2 werkdagen.

In 2022 zijn er 1226 meldingen ingekomen. Wij verwachten dat er 1400 meldingen binnenkomen in 2023.

Het indienen van een dergelijke melding is laagdrempelig (via social media wordt dit frequent meegedeeld).

Dit effect is merkbaar in een toename van het aantal jaarlijkse meldingen.

Uit het overzicht van 2022 is overigens gebleken dat er één inwoner veelvuldig Fixi meldingen indient over activiteiten op de openbare ruimte (in 2022 tot 199 stuks). Er is afstemming met deze persoon. Er zijn mogelijkheden om de impact op de beschikbare capaciteit te gaan beperken.

c. Projectmatig toezicht

In het toezicht- en handhavingsbeleid Zevenaar 2018-2022 is bepaald dat er gebiedsgericht- en projectgericht toezicht wordt uitgevoerd aan de hand van een analyse van klachten. Op nummer 1 staat overlast met betrekking tot hondenpoep. Het hondenbeleid wordt geactualiseerd in 2023. Nadat het hondenbeleid geactualiseerd is wordt daar vanuit de boa's ook meer aandacht aan besteed.

Er worden in 2023 ieder geval twee projecten uitgevoerd naar aanleiding van een analyse van de ontvangen klachten.

Parkeerverlast scholen

Naar aanleiding van meldingen over verkeersonveilige situaties (bij het brengen en/of ophalen van kinderen) bij diverse basisscholen, wordt in 2023 wederom een project uitgevoerd waarbij de boa's toezicht houden bij scholen die willen meewerken. Hierbij wordt handhavend opgetreden tijdens de breng- en ophaaltijden bij diverse basisscholen binnen onze gemeente om onveilige verkeerssituaties tegen te gaan. Dit project wordt uitgevoerd in afstemming en samenwerking met de scholen die zich aanmelden.

Visserijwet

De afgelopen zomerperiode zijn er meldingen van overlast door vissers (parkeerverlast, afvaldumping) langs de Rijn en bij Rhederlaag binnengekomen. Samen met de Hengelsportfederatie Midden Nederland worden er in de zomerperiode 2 integrale controles uitgevoerd op dit vlak.

d. Surveillancetoezicht

We houden actief toezicht in het openbaar gebied door inzet van surveillance. In afstemming met Stichting Landschapsbeheer Gelderland is er ook dit jaar extra aandacht bij klompenpaden (in verband met het verbod van honden op deze particuliere terreinen).

3.2.3 Alcoholwet

De uitvoering van toezicht en handhaving is vastgelegd in het 'Preventie- en Handavingsplan Alcohol 2019-2023' (PHA 2019-2023). Eén van de uitgangspunten in het PHA (en voortvloeiende sanctiestrategie) is *situationeel handhaven* naar setting voor een bepaalde periode. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeente de activiteiten in een bepaalde periode intensiveert op één of meerdere deelgebieden van de Alcoholwet (commercieel, para commercieel, detailhandel en evenementen). Het kan wenselijk zijn om in een bepaalde periode een deelgebied extra aandacht te geven middels het doen van controles naast het reguliere aantal dat daarvoor gepland is.

Het *Integraal Veiligheidsberaad* (IVB-overleg) wordt gebruikt om de doelstellingen vanuit het PHA te monitoren en de aandachtspunten voor preventie en handhavend optreden (waaronder controles) te prioriteren. Het prioriteren heeft invloed op de kwantiteit aan controles per deelgebied. Het aantal kan hierdoor afwijken van het reguliere aantal dat per kwartaal wordt gedaan. De portefeuillehouder (burgemeester) wordt vanuit het vanuit het IVB-overleg op de hoogte gesteld en geadviseerd. Deelnemers aan het IVB-overleg hanteren bij de prioritering de term *aandachtslocatie*. Dit is een locatie waar veel jongeren komen en alcohol proberen te kopen om het vervolgens daar ook te nuttigen.

Overzicht van het aantal alcoholcontroles:

Soort activiteit	Risico	Jaarlijks verwachte aantal controles
Alcoholvergunning (commercieel)	Hoog	20
Alcoholvergunning (para commercieel)	Hoog	10
Evenementen (artikel 35 Alcoholwet)	Hoog	7
Alcoholvergunning (detailhandel)	Middel	1

Daarnaast houden we een flexibele schil voor de inzet van toezicht en handhaving. In overleg met collega's van openbare orde en veiligheid, sociale werken en de politie wordt afgestemd hoe dit toezicht en de handhaving het beste kan worden ingezet.

Voor het toezicht houden op de Alcoholwet dient de boa te beschikken over extra diploma's waaruit blijkt dat de boa voldoende kennis heeft over de Alcoholwet. Vanwege het ziekteverzuim van één van onze collega's in 2022, willen wij meerdere boa's hiervoor gaan opleiden.

Overzicht inzet beschikbare uren:

Taak	Aantal (stuks)	uren
Coördinatie	-	750
Toezicht op evenementen	43	520
Toezicht op meldingen	125	165
Meldingen Fixi	1400	2800
Projecten (hondenpoep, scholen, visserij)	3	215
Juridisch	-	200
Integrale surveillancetoezicht	-	2650
Alcoholwet	38	530
Toezicht terrassen, aankondigingsborden, standplaatsen, stoken, overig	125	165
Hup 2023 en jaarprogramma 2024		100
WPG-audit		40
Scholing		300
Afdeling overleggen		200
Parkeercontroleurs		2720
Totaal		11355